

SESSIE 3

BESPREKING EXAMEN

Prof. Dr. E. Wayenberg & Martijn Hoogeland

BESPREKING EXAMEN 2017/2018

- Opbouw van het examen (totaal: 20 punten):
 - 2 kennisvragen (2 x 4 punten)
 - 1 inzichtsvraag (4 punten)
 - 1 richtvraag (4 punten)
 - 4 detailvragen (4 x 1 punt)

VRAAG 1: KENNISVRAAG

- KENNISVRAAG 1: Leg de bottom-up focus op beleidsuitvoering uit met een antwoord op de volgende vier vragen:
 - 1 a) Wat wordt er beschreven in studies die deze focus hanteren?;
 - 1 b) In welke generatie van implementatiestudies was deze focus dominant?;
 - 1 c) Bottom-up studies resulteren vaak in inzicht op vlak van de rolvervulling door beleidsactoren – kan je zo'n rol noemen?;
 - 1 d) Noem één piste die het toekomstige implementatieonderzoek idealiter bewandelt.

ANTWOORDEN KENNISVRAAG 1

LEG DE BOTTOM-UP FOCUS IN BELEIDSVOERING UIT

1 a) Wat wordt er beschreven in studies die deze focus hanteren?;

– *Uitvoering van beleid op het street-level*

1 b) In welke generatie van implementatiestudies was deze focus dominant?;

– *In de tweede generatie van implementatiestudies*

ANTWOORDEN KENNISVRAAG 1

LEG DE BOTTOM-UP FOCUS IN BELEIDSVOERING UIT

- 1 c) Bottom-up studies resulteren vaak in inzicht op vlak van de rolvervulling door beleidsactoren – kan je zo'n rol noemen?;
- *rule follower, agent, professional, public actor*
- 1 d) Noem één piste die het toekomstige implementatieonderzoek idealiter bewandelt.
- *Verklaren van (succesvolle) uitvoering van overheidsbeleid in multi-level governance netwerken*
 - *Hoe raken uitvoerende actoren (burgers, ambtenaren, ...) geïnformeerd en hoe bouwen zij implementatiecapaciteit op?*
 - *Democratische legitimiteit van het aldus (uit-)voeren van overheidsbeleid.*

VRAAG 2: KENNISVRAAG

KENNISVRAAG 2: Thomas Dye ontwikkelde 8 conceptuele modellen om overheidsbeleid te vatten. Het rationele welvaartsmodel is er één van. Leg dit model uit naar:

2 a) Definitie van beleid,

2 b) Focus van onderzoek

2 c) erop geuite kritiek

2 d) Met welke beleidsbenadering van Viktor Bekkers valt dit model te associëren en waarom?

ANTWOORDEN KENNISVRAAG 2

UITLEG RATIONELE WELVAARTSMODEL

2 a) Definitie van beleid,

- Beleid als kiezen voor de grootste winst voor het grootste aantal mensen

2 b) Focus van onderzoek

- Focus op de technische kant van beleidsvoering, bijvoorbeeld via een Kosten-Baten Analyse (KBA)

ANTWOORDEN KENNISVRAAG 2

UITLEG RATIONELE WELVAARTSMODEL

2 c) Kritiek op dit model?

- Beleidskeuzes worden niet enkel vanuit technische overwegingen gemaakt

2 d) Met welke beleidsbenadering van Viktor Bekkers valt dit model te associëren en waarom?

- De rationele benadering, omdat beiden focussen op doelrationaliteit.

VRAAG 3: INZICHTSVRAAG

INZICHTSVRAAG: In bijlage (= op het eind van de examenkopij) vind je het artikel "Veel gemeenten verbieden verdichting van woonkernen". Daarin reageert de Bouwsector, bij monde van Marc Dillen, op de beslissing van de Vlaamse regering tot een betonstop.

3 a) Wat wordt er bij monde van Dillen precies geëvalueerd? Duid de focus van zijn evaluatie en motiveer je antwoord met verwijzing naar de case ('de evaluatie focust op ... want ...').

3 b) En wanneer evalueert hij? Duid het precieze moment van evaluatie en motiveer je antwoord met verwijzing naar de case ('de evaluatie gebeurt ... want ...').

3 c) Dillen stelt voor dat de Vlaamse regering dringend een partner rond dit dossier betreft – wie en waarom?

3 d) En hoe definieert Dillen het beleid van beide actoren, als je vertrekt vanuit de drie definities die Althaus e.a. voor beleid hanteren?

TEKST INZICHTSVRAAG

De bouwsector reageert met gemengde gevoelens op de beslissing dat er vanaf 2040 geen extra openbare ruimte meer mag worden ingenomen om te bouwen. "Ik ben benieuwd welke maatregelen de Vlaamse regering in samenspraak met de gemeentes zal nemen om de verdichting van de woonkernen te versnellen", zegt Marc Dillen van de Vlaamse Confederatie Bouw.

Volgens Dillen komt het erop aan om snel duidelijke afspraken te maken met steden en gemeenten. Enkel zo kan het bouwen in de dorps- en stadskernen worden gestimuleerd, zegt hij. "De bouwsector neemt al enkele jaren initiatieven om de verdichting van woon- en stadskernen te stimuleren. De nieuwe Vlaamse maatregel wil dat proces echter nog versnellen, maar de gemeentelijke reglementeringen verbieden nu soms nog om de woonkernen te verdichten."

Zo verbieden sommigen bijvoorbeeld om te bouwen in lagen zoals dat in een appartementsblokken het geval. "De Vlaamse regering moet daarom dringend overleggen met de 308 Vlaamse gemeenten", benadrukt Dillen, "zodat ook zij zich voor de timing engageren."

Bovendien vraagt het volgens de Vlaamse Confederatie Bouw veel tijd om zo'n grootschalige projecten op poten te zetten in een dorpskern. "Vaak betekent verdichting dat je moet raken aan bestaande, oudere woningen waar bijvoorbeeld nu nog oudere mensen in wonen", legt Dillen uit. "En dat is niet evident. Er is niet voldoende tijd voorzien om dat te organiseren, als de nieuwbouwactiviteiten zo snel zullen worden afgebouwd", besluit hij.

ANTWOORDEN INZICHTSVRAAG

3 a) Wat wordt er bij monde van Dillen precies geëvalueerd? Duid de focus van zijn evaluatie en motiveer je antwoord met verwijzing naar de case ('de evaluatie focust op ... want ...').

- Focus op de beleidsinhoud, want het gaat hier om hoe de beslissing om vanaf 2040 geen extra openbare ruimte mee bebouwd mag worden dient te worden ingevuld.*

3 b) En wanneer evalueert hij? Duid het precieze moment van evaluatie en motiveer met verwijzing naar de case ('de evaluatie gebeurt ... want ...').

- Evaluatie ex ante (vooraf), want het betreffende beleid dient nog uitgevoerd te worden. Momenteel is het beleid nog in de fase van de beleidsvoorbereiding.

* Denk hierbij aan: concepten, doelen/acties, middelen/ instrumenten, proces/tijdskeuzes

ANTWOORDEN INZICHTSVRAAG

3 c) Dillen stelt voor dat de Vlaamse regering dringend een partner rond dit dossier betreft – wie en waarom?

- *Partner: 308 Vlaamse gemeenten. Waarom: De Vlaamse gemeenten kunnen de Vlaamse overheid ondersteunen bij de beleidsplanning.*

<i>Fase in de beleidscyclus</i>	<i>Evaluatiemoment</i>	<i>Evaluatiemotief</i>	<i>Evaluatiefocus</i>
<i>Beleidsvoorbereiding</i>	<i>Ex ante</i>	<i>Ondersteuning beleidsplanning</i>	Beleidsinhoud
Beleidsuitvoering	Ex durante	Verbeteren van beleidsuitvoering	Beleidsimpact
Beleidsbeoordeling	Ex post	Verantwoording Beleidsleren	

ANTWOORDEN INZICHTSVRAAG

3 d) En hoe definieert Dillen het beleid van beide actoren, als je vertrekt vanuit de drie definities die Althaus e.a. voor beleid hanteren? *Beleid volgens Althaus:*

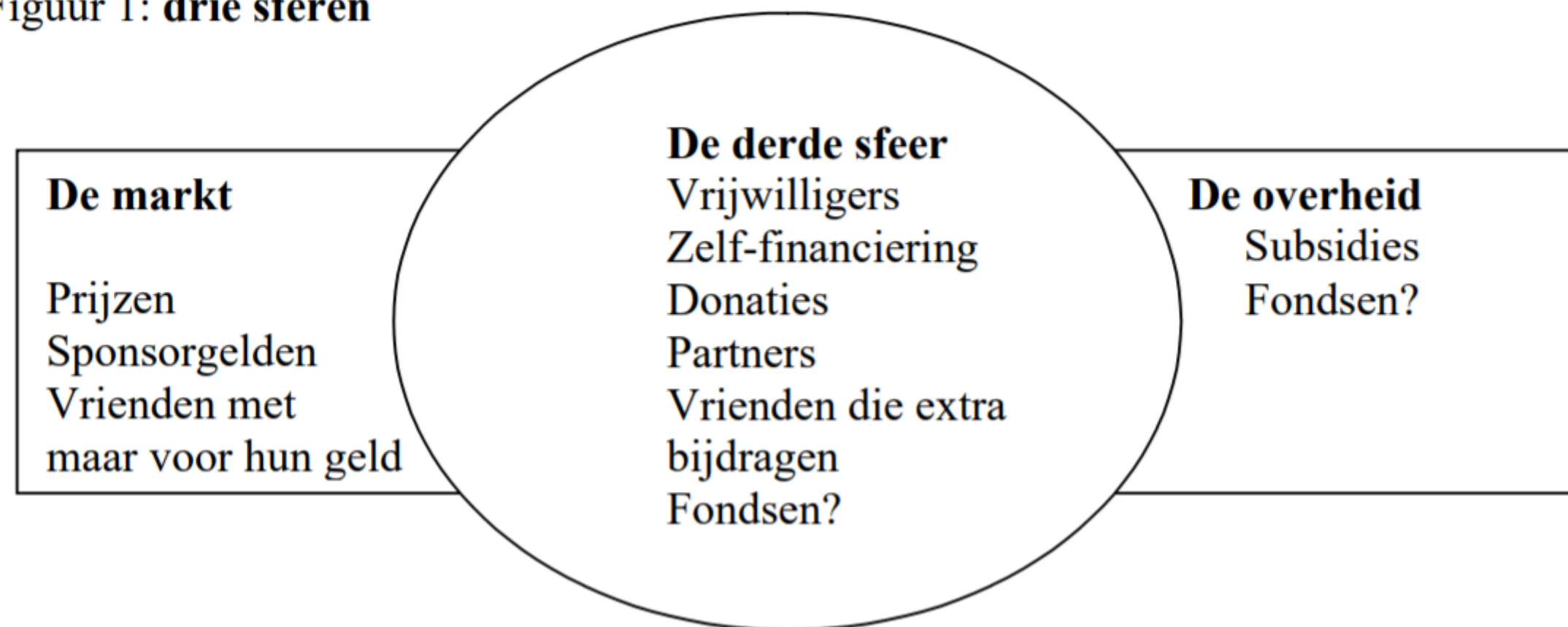
- *‘Authoritative choice’: want bevoegde politici maken bewuste keuzes tot optreden van overheidswege (Vlaamse overheid beslist d.m.v. maatregel)*
- *‘Hypothesis’: want beleid voeren berust op veronderstellingen die (al dan niet) uitkomen in de realiteit. (aanname: afspraken nodig om bouw in steden te stimuleren)*
- *‘Objective’: want bij het voeren van beleid staat idealiter een doordacht doel voorop (doel is om verdichting stadskernen te versnellen).*

VRAAG 4: RICHTVRAAG

- RICHTVRAAG: In een goed verhaal op NOSop3 (27 mei 2017) maakt Tiwánee van der Horst duidelijk dat zij als kunstenaar net géén subsidies wil. De Nederlandse cultuureconoom Arjo Klamer is al jarenlang voorstander van die ingesteldheid. In ‘Creativiteit in de financiering van culturele creativiteit’ (2005) onderscheidt hij drie sferen waarin een instelling/kunstenaar kan opereren ter financiering van activiteiten: de overheid, de markt en de derde sfeer. Hij is zelf voorstander van die zogenaamde ‘derde sfeer’.
- 4 a: Geef twee redenen waarom hij de derde sfeer superieur acht ten opzichte van de andere twee.
- 4 b: Geef twee redenen die verduidelijken waarom het opereren in die derde sfeer net moeilijk is.

VRAAG 4: RICHTVRAAG

Figuur 1: drie sferen

VRAAG 4: RICHTVRAAG

4 a: Geef twee redenen waarom hij de derde sfeer superieur acht ten opzichte van de andere twee.

- *Financiële aspect is niet meer allesbepalend; de kunstenaar hoeft zich niet bezig te houden met winst.*
- *Derde sfeer is ook persoonlijker: de artiest kan zich richten op het verwerven van giften, waardoor hij/zij meer de nadruk kan leggen op de creatieve zijde van het werk.*

VRAAG 4: RICHTVRAAG

4 b: Geef twee redenen die verduidelijken waarom het opereren in die derde sfeer net moeilijk is.

- Je doet een beroep op vrijgevigheid van mensen (giften), dus zal je doorgaans harder voor financiering moeten werken.*
- De overheid is te sterk aanwezig in de kunstsector.*
- Mensen zijn het ‘verleerd’ om giften te doen.*

VRAAG 5: DETAILVRAGEN

5 a: Noem één verdere onderzoekspiste op vlak van beleidsformulering.

- *De formulering van complexe mixes van beleidsinstrumenten*
- *De institutionalisering van beleidsformulering in de huidige governance-context*
- *Beleidsadvies versus beleidsformulering*

VRAAG 5: DETAILVRAGEN

5 b: Geef één kenmerk van een ‘wicked issue’.

“Complex, open-ended and intractable” (Head, 2008)

OF één van 10 kenmerken uit Rittel & Webber (1973):

- 1. Er is geen definitieve definitie van een WP.*
- 2. Een WP kan op verschillende manieren beschreven worden.*
- 3. Elk WP is in essentie uniek*
- 4. Elk WP kan gezien worden als symptoom van een ander WP*
- 5. Geen definitieve oplossing voor een WP.*
- 6. Oplossingen zijn niet juist/fout, maar goed/slecht*
- 7. Oplossingen kunnen niet vooraf getest worden.*
- 8. Oplossing zijn ‘one-shot operations’*
- 9. Er bestaat geen handleiding voor hoe om te gaan met een WP.*
- 10. Publieke opinie laat geen falen toe.*

VRAAG 5: DETAILVRAGEN

5 c: Geef één voorbeeld van een vrijwillig beleidsinstrument.

– *familie / vrijwilligers / de markt*

5 d: Noem een basisassumptie op vlak van EBPM.

1. Assumptie 1: er bestaat een kloof tussen ‘evidence’ en ‘policy’

– *Dit is een kloof tussen wetenschappers en beleidsmakers*

– *Deze kloof te overbruggen via beleidsleren*

2. Assumptie 2: ‘policy’ is meestal niet (voldoende) gebaseerd op ‘evidence’

– *Deze kloof te overbruggen door beleidswetenschappers*

3. Assumptie 3: meer ‘evidence’ leidt tot betere ‘policies’

- *Pipeline model: ‘evidence’ als grondstof voor beleid*

Professor Dr. Ellen Wayenberg

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

Vakgroep Bestuurskunde en Publiek Management

Gebouw Hoveniersberg, Twee kerkenstr. 2

B-9000 Gent

bureau 100.024

Ghent University

@ugent

Ghent University

E ellen.wayenberg@ugent.be

T +32 9 264 35 65

www.ugent.be

Waar vind je mij?

Ga vanaf de facultaire studentenadministratie
(FSA) van FEB richting de foyer

Neem eerste turn naar links

Bureau aan rechtereind van de gang

Dhr. Martijn Hoogeland

Faculteit Economie en Bedrijfskunde

Vakgroep Bestuurskunde en Publiek Management

Gebouw Mercator, Henleykaai 84

B-9000 Gent

bureau G1.032 (1^e verdiep)

Ghent University

@ugent

Ghent University

E: martijn.hoogeland@ugent.be

www.ugent.be

Waar vind je mij?

Ga campus Mercator gebouw G binnen via de hoofdingang op de begane grond en neem de trap naar het eerste verdiep. Bureaunummer G1.032 staat aangegeven op de deur van het bureau.

